

Asia: VN/11423/2021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaiksi

Vastaajatahon virallinen nimi: Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi: Sofia Suvanto

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot: Vt. hyvinvointialuejohtaja Jukka Lindberg, jukka.lindberg@hame.fi, 040 595 0631

1. Onko lain soveltaminen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuussa oleviin tahoihin riittävä (1 §, 4 § 1 kohta)?

Lausunto:

<input checked="" type="checkbox"/>	Kyllä
<input type="checkbox"/>	Kyllä pääosin
<input type="checkbox"/>	Ei kaikilta osin
<input type="checkbox"/>	Ei
<input type="checkbox"/>	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu:

2. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (1 §, 4 § 2 kohta)?

Lausunto:

<input checked="" type="checkbox"/>	Kyllä
<input type="checkbox"/>	Kyllä pääosin
<input type="checkbox"/>	Ei kaikilta osin
<input type="checkbox"/>	Ei
<input type="checkbox"/>	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu:

3. Parantavatko palveluntuottajalle ja toiminnalle asetetut edellytykset asiakas- ja potilasturvallisuutta (2 luku, 16 §)?

Lausunto:

<input type="checkbox"/>	Kyllä
<input checked="" type="checkbox"/>	Kyllä pääosin
<input type="checkbox"/>	Ei kaikilta osin
<input type="checkbox"/>	Ei
<input type="checkbox"/>	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu:

4. Vähentääkö palveluntuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (16 §, 21 §)?

Lausunto:

<input type="checkbox"/>	Kyllä
<input type="checkbox"/>	Kyllä pääosin
<input checked="" type="checkbox"/>	Ei kaikilta osin
<input type="checkbox"/>	Ei
<input type="checkbox"/>	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu: Palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollinen työ ei välttämättä kaikilta osin vähene. Muutos on kuitenkin tarpeellinen, sillä se mahdollistaa tiedon kokoamisen yhteen rekisteriin ja edistää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajia koskevan tiedon hallittavuutta. Riskiperusteinen hyväksymismenettely on perusteltua valvontaresurssin tehokkaammaksi kohdentamiseksi.

5. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (4 § 6 kohta, 22 §)?

Lausunto:

x	Kyllä
	Kyllä pääosin
	Ei kaikilta osin
	Ei
	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu:

6. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (4 § 6 kohta, 22 §)?

Lausunto:

	Kyllä
	Kyllä pääosin
	Ei kaikilta osin
	Ei
x	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu:

7. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

Lausunto:

	Kyllä
	Kyllä pääosin
	Ei kaikilta osin
	Ei
x	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu:

8. Onko palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan omavalvontaa koskevat säännökset riittävät (4 luku)?

Lausunto:

	Kyllä
	Kyllä pääosin
x	Ei kaikilta osin
	Ei
	Ei kantaa

Lausunnon lyhyt perustelu:

Palvelunjärjestäjän omavalvontavelvoitetta tulisi vielä täsmentää ja palveluntuottajan omavalvontaohjelman ja - suunnitelman sisällöstä tulisi säätää tarkemmin.

Esityksessä (26 § ja 27 §) sanotaan, että sekä omavalvontaohjelman että palveluyksikön omavalvontasuunnitelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava kolmen kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla. Omavalvontaan liittyvien tietojen julkisuus ja avoimuus on kannatettava tavoite. Kolmen kuukauden välein toistuva julkinen raportointi on kuitenkin työläs toteuttaa ja on tarkasti pohdittava saavutettavia hyötyjä suhteessa raportoinnista aiheutuviin kustannuksiin. Esityksestä ei myöskään käy riittävän selvästi ilmi mitä annettavien selvitysten tulisi sisältää.

9. Ovatko valvontaviranomaisen keinot riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (5 luku)?

Lausunto:

	Kyllä
x	Kyllä pääosin
	Ei kaikilta osin
	Ei
	Ei kantaa

10. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaista?

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta sisältää monia valvonnan toteuttamisen kannalta positiivisia elementtejä. Kokonaisuudessaan uusi valvontalaki selkeyttää ja yhtenäistää sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa. Yhteinen palveluntuottajarekisteri ja siihen liittyvä julkinen tietopalvelu helpottavat valvonnan toteuttamista. Lisäksi lakiluonnoksessa painotetaan perustellusti ennakoivaa laadunvalvontaa ja valvonnan kohdistamista riskiperusteisesti.

Osa lakiluonnoksessa määritellyistä termeistä kaipaa vielä täsmennystä. Erityisesti palveluyksikön käsite vaatii lainsäädännössä vielä tarkempaa määrittelyä varsinkin julkisen sektorin näkökulmasta. Käsite on tärkeä määritellä täsmällisesti, koska sillä on merkitystä mm. rekisteröintiprosessiin ja omavalvontasuunnitelmien laatimiseen. Palveluyksikön käsitettä tulisi selventää myös suhteessa palveluntuottajan käsitteeseen. Myös omavalvontaohjelman ja omavalvontasuunnitelman käsitteet tulisi määritellä tarkemmin.

Laissa olisi hyvä täsmentää palvelunjärjestäjän vastuuta palveluntuottajien valvonnasta. Lakiesityksen perusteella on tulkittavissa, että hyvinvointialueella ei jatkossa ole velvollisuutta valvoa niitä alueensa palveluntuottajia, joilta hyvinvointialue ei itse osta palveluita. Lakiluonnoksessa hyvinvointialuetta ei määritellä valvontaviranomaiseksi, mutta laissa hyvinvointialueesta (611/2021, 10 §) todetaan, että hyvinvointialueen viranomaisella on valvonnan toteuttamista varten oikeus tarkastaa yksityisen palveluntuottajan tiloja. Hyvinvointialueiden konkreettisia keinoja puuttua havaittuihin epäkohtiin on kuvattu lakiluonnoksessa puutteellisesti. Lisäksi valvontaviranomaisten toiminta julkisen sektorin valvonnassa olisi hyvä kuvata tarkemmin.

Lain on suunniteltu tulevan voimaan vuoden 2024 alusta, kun taas hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta. Aikataulu aiheuttaa siirtymävaiheen valvonnalle ja valvonnan suunnittelulle merkittäviä haasteita.